

Sygn. VUa 50/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 września 2014 roku

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Piotrkowie Trybunalskim,

Wydział V w składzie:

Przewodniczący: SSO Beata Łapińska (spr.)

Sędziowie: SSO Magdalena Marczyńska

SSR del. Urszula Sipińska-Sęk

Protokolant: st.sekr.sądowy Marcelina Machera

po rozpoznaniu w dniu 18 września 2014 roku w Piotrkowie Trybunalskim

na rozprawie

sprawy z wniosku M. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o odszkodowanie z tytułu wypadku przy pracy

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

od wyroku Sądu Rejonowego w Piotrkowie Tryb. IV Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 18 października 2013r. sygn. IV U 241/13

oddala apelację.

Sygn. akt V Ua 50/13

UZASADNIENIE

ZUS Oddział w T. decyzją z dnia 26 marca 2012 roku odmówił M. S. prawa do odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy, jakiemu uległ w dniu 14 października 2011 roku. W uzasadnieniu decyzji wskazał, że komisja lekarska orzekła 0% uszczerbku na zdrowiu i dlatego została wydana decyzja odmowna.

Sąd Rejonowy w Piotrkowie Tryb. wyrokiem z dnia 8 stycznia 2013 roku w sprawie IV U 105/12 zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał M. S. jednorazowe odszkodowanie z tytułu wypadku przy pracy w wysokości odpowiadającej 5% uszczerbku na zdrowiu.

Sąd ten ustalił, że wnioskodawca w dniu 14 października 2011 roku prznosił wraz Ł. S. szafy ze składnicy akt do pomieszczenia na parterze. Podczas przenoszenia jednej z szaf wyslizgnęła się ona z rąk Ł. S. i cały ciężar szafy spoczął na wnioskodawcy, który w tym momencie poczuł silny ból w podbrzuszu. U M. S. wystąpiła przepuklina prawostronna pachwinowa. W wyniku wypadku wnioskodawca doznał 5% uszczerbku na zdrowiu.

Apelację od wyroku wniósł ZUS. Sąd Okręgowy w Piotrkowie Tryb. wyrokiem z dnia 11 lipca 2013 roku w sprawie V Ua 8/13 uchylił zaskarżony wyrok, zniósł postępowanie przed Sądem Rejonowym w części tj. od dnia 8 stycznia 2013

roku i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Piotrkowie Tryb. Sąd Okręgowy uznał za zasadny zarzut naruszenia przepisów prawa procesowego, tj. art. 379 pkt 5 kpc polegający na pozbawieniu ZUS możliwości obrony swych praw poprzez niepowiadomienie go o terminie rozprawy wyznaczonej na dzień 8 stycznia 2013 roku, po zamknięciu której nastąpiło wydanie wyroku. Sąd Okręgowy wskazał, że z lektury akt wynika, iż na rozprawie w dniu 6 listopada 2012 roku nie stawił się nikt w imieniu organu rentowego, który był prawidłowo powiadomiony o terminie rozprawy. Sąd Rejonowy odraczając rozprawę na kolejny termin -8 stycznia 2013 roku - postanowił dopuścić dowód z opinii uzupełniającej biegłego chirurga.

W dniu 28 listopada 2012 r. biegły złożył opinię uzupełniającą i opinia ta została przesłana organowi rentowemu bez jednoczesnego zawiadomienia go o terminie rozprawy.

Dnia 14 grudnia 2013 roku organ rentowy złożył zarzuty do powyższej opinii, nie otrzymał zawiadomienia o terminie rozprawy, a Sąd Rejonowy w protokole rozprawy z dnia 8 stycznia 2013 roku zawarł błędny zapis, iż był on powiadomiony o terminie rozprawy, a następnie zamknął rozprawę i ogłosił wyrok.

Te uchybienia wpłynęły na niemożność działania przez organ rentowy w postępowaniu sądowym, w konsekwencji czego został on pozbawiony możliwości obrony swoich praw. Powyższe musiało skutkować nieważnością części postępowania z przyczyn określonych w art. 379 pkt 5 kpc od dnia 8 stycznia 2013 roku

Wyrokiem z dnia 18 października 2013 roku Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim, IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że zasądził od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w T. na rzecz wnioskodawcy M. S. kwotę 3.225 złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 27 marca 2012 roku.

Sąd Rejonowy po ponownym rozpoznaniu sprawy ustalił, że u M. S. skutek zdarzenia z dnia 14 października 2011 roku wystąpiła przepuklina pachwinowa prawostronna. A to skutkowało 5% uszczerbkiem na zdrowiu. Wnioskodawca po wypadku leczony był od 23 października 2011 roku do 27 maja 2012 roku. M. S. w szpitalu przebywał od 23 października 2011 roku do 25 października 2011 roku, wtedy to przeprowadzono operację przepukliny, następnie był leczony w poradni chirurgicznej do 23 stycznia 2012 roku. Ponieważ nadal odczuwał bóle w okolicy pooperacyjnej w promieniowaniu do biodra i prawego jądra włączono leczenie miejscowe i ogólne. Zakończone zostało 27 maja 2012 roku.

Sąd Rejonowy uznał opinię biegłego za prawidłową, biegły wskazał w niej, że u wnioskodawcy wystąpiła przepuklina prawostronna pachwinowa. Leczenie jej nie zostało zakończone zabiegiem operacyjnym, trwało z uwagi na dolegliwości bólowe do miesiąca maja 2012r.

Fakt wystąpienia przepukliny był w ocenie Sądu Rejonowego niesporny. Okoliczności jej wystąpienia także nie budziły wątpliwości, doszło do tego wskutek nagłego przeciążenia przy przenoszeniu szafy. Tym samym Sąd Rejonowy przyjął, że zdarzenie to jest zdarzeniem nagłym i wywołanym przyczyną zewnętrzną.

Dokumentacja medyczna podaje również okres leczenia po wypadku. Wnioskodawca miał bezpośrednio po wypadku przeprowadzoną operację i po niej prowadzone leczenie do dnia 23 stycznia 2012 roku. Jednak nadal odczuwał bóle związane z blizną pooperacyjną i dlatego ponowiono leczenie, tym razem zakończone w dniu 27 maja 2012 roku.

Nie było, w ocenie Sądu Rejonowego, podstaw do uznania zastrzeżeń ZUS do opinii biegłego jako merytorycznie zasadnych. Z dokumentacji medycznej wynikało, że wnioskodawca odczuwał bóle po pierwszym okresie leczenia i leczenie zostało wznowione, a następnie zakończone w miesiącu maju 2012r. Twierdzenia organu rentowego, że wnioskodawca odczuwał subiektywne dolegliwości nie jest niczym poparte i jako takie nie może odnieść skutku, skutku w postaci ustalenia okresu leczenia. A wobec powyższego, w ocenie Sądu Rejonowego, zdarzenie z dnia 14 października 2011 roku spełniło przesłanki z art. 3 ustawy wypadkowej i uznał je za wypadek przy pracy. Z kolei wystąpienie przepukliny prawostronnej pachwinowej było skutkiem tego wypadku i spełniło przesłanki uszczerbku na zdrowiu określone w art. 11 ustawy. Upośledzenie czynności organizmu nie ustąpiło po wykonaniu operacji, ale

trwało aż do maja 2012r., dolegliwości bólowe związane z blizną pooperacyjną były również upośledzeniem czynności organizmu, a pełne wyzdrowienie nastąpiło po okresie ponad 6 miesięcy od daty wypadku.

Z tych względów decyzję ZUS, Sąd Rejonowy uznał za nieprawidłową, naruszającą ww przepisy ustawy wypadkowej w zakresie dotyczącym wystąpienia długotrwałego uszczerbku na zdrowiu i prawa do odszkodowania.

Dlatego Sąd Rejonowy zmienił decyzję ZUS i zasądził na rzecz wnioskodawcy odszkodowanie za 5% uszczerbek na zdrowiu według stawek obowiązujących w dacie wydania decyzji (5x645) (art.477¹⁴§2 kpc).

Powyższy wyrok zaskarżył w całości apelacją organ rentowy zarzucając naruszenie przepisów prawa materialnego, a w szczególności art. 11 ust. 1, 2 i 3 ustawy z dnia 30 października 2002 roku o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych świadczeniach z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (t.j. Dz.U. z 209 r. Nr 167, poz. 1322 ze zm) w zw. z załącznikiem do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002 roku w sprawie szczegółowych zasad orzekania o stałym i długotrwałym uszczerbku na zdrowiu, trybu postępowania przy ustalaniu tego uszczerbku oraz postępowania o wypłatę jednorazowego odszkodowania (Dz. U. nr 2234, poz. 1974) przez błędne przyznanie M. S. odszkodowania w wysokości 3225 złotych za 5% uszczerbku na zdrowiu spowodowanego wypadkiem przy pracy, podczas gdy wnioskodawca nie ma prawa do takiego odszkodowania, gdyż uszczerbek ma zdrowiu wnioskodawcy z tytułu tego wypadku wynosi 0%.

Wskazując na powyższe organ rentowy wnosi o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania.

W odpowiedzi na apelację wnioskodawca wnosil o jej oddalenie.

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych dodatkowo ustalił i zważył co następuje:

Apelacja nie jest zasadna.

Zgodnie z art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. z 2009 r. Nr 167, poz. 1322 ze zm.), ubezpieczonemu, który wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej doznał stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, przysługuje jednorazowe odszkodowanie. Jak wynika z ust. 2 tego artykułu, za stały uszczerbek na zdrowiu uważa się takie naruszenie sprawności organizmu, które powoduje upośledzenie czynności organizmu nierokujące poprawy. W ust. 3 wskazano zaś, że długotrwały uszczerbek na zdrowiu to takie naruszenie sprawności organizmu, które powoduje upośledzenie czynności organizmu na okres przekraczający 6 miesięcy, mogące ulec poprawie. Oceny stopnia uszczerbku na zdrowiu oraz jego związku z wypadkiem przy pracy lub chorobą zawodową dokonuje się po zakończeniu leczenia i rehabilitacji (art. 11 ust. 4 powołanej ustawy).

Szczegółowe zasady orzekania o stałym lub długotrwałym uszczerbku na zdrowiu oraz tryb postępowania przy ustalaniu tego uszczerbku i wypłacaniu jednorazowego odszkodowania określone zostały w przepisach rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002 r. (Dz. U. z 2002 r. Nr 234, poz. 1974 ze zm.)-branych przez Sąd pod uwagę według stanu na dzień wydania zaskarżonej decyzji. Integralną częścią tego rozporządzenia jest załącznik dotyczący oceny procentowej stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu. Jednorazowe odszkodowanie w rozumieniu art. 11 ustawy wypadkowej nie jest odszkodowaniem sensu stricto, bowiem nie rekompensuje w pełni poniesionej szkody. Jednorazowe odszkodowanie jest wypłacane poszkodowanemu tylko raz i stanowi jedynie częściową kompensację szkód i zadośćuczynienie za doznaną krzywdę.

Mając na uwadze specyfikę spraw zainicjowanych odwołaniem od decyzji ZUS w przedmiocie jednorazowego odszkodowania, w których ocena wielkości uszczerbku na zdrowiu w związku z wypadkiem przy pracy odbywa się w oparciu o opinię specjalistów, w niniejszej sprawie zachodziła konieczność uzupełnienia postępowania dowodowego - w szczególności w kontekście zarzutów apelacji.

W tym miejscu wskazać należy, iż w systemie odwoławczym sąd odwoławczy jest przede wszystkim instancją merytoryczną, a nie kontrolną, jak w systemie rewizyjnym. Merytoryczny charakter sądu drugiej instancji został określony przede wszystkim art. 382 kpc, stanowiącym że sąd odwoławczy orzeka na podstawie materiału dowodowego zebranego w postępowaniu w pierwszej instancji oraz w postępowaniu apelacyjnym.

Oznacza to, że sąd ten nie może poprzestać na ustosunkowaniu się do zarzutów apelacyjnych, w każdym wypadku musi bowiem dokonać ponownych ustaleń faktycznych, na podstawie powtórnej oceny dowodów przeprowadzonych przez sąd pierwszej instancji, z uwzględnieniem dopuszczonych dodatkowo w postępowaniu apelacyjnym (por. uzasadnienie postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 17 kwietnia 1998 r., II CKN 704/97, OSNC 1998, nr 12, poz. 214). Merytoryczny charakter orzekania sądu apelacyjnego polega właśnie na tym, że ma on obowiązek poczynić własne ustalenia i ocenić je samodzielnie z punktu widzenia prawa materialnego, czyli dokonać ich subsumcji. Jedynie w sytuacji, gdy podziela ustalenia sądu niższej instancji, może ograniczyć się do stwierdzenia, że przyjmuje je za własne, gdyż szczegółowe powtarzanie analizy i roztrząsanie wszystkich dowodów staje się wtedy niecelowe. Konsekwencją tej samodzielności ustaleń sądu odwoławczego jest uchwalona przez Sąd Najwyższy w składzie siedmiu sędziów zasada prawna zgodnie, z którą sąd drugiej instancji może zmienić ustalenia faktyczne stanowiące podstawę wydania wyroku sądu pierwszej instancji bez przeprowadzenia postępowania dowodowego uzasadniającego odmienne ustalenia, chyba że szczególne okoliczności wymagają ponowienia lub uzupełnienia tego postępowania (uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 23 marca 1999 r., III CZP 59/98, OSNC 1999, nr 7-8, poz. 124).

Mając na względzie i podziеляjąc stanowisko Sądu Najwyższego, Sąd Okręgowy w niniejszej sprawie, uznał za celowe uzupełnienie materiału dowodowego poprzez zasięgnięcie opinii biegłego lekarza specjalisty z zakresu chirurgii na okoliczność ustalenia wysokości procentowego uszczerbku na zdrowiu doznanego na przez ubezpieczonego na skutek wypadku przy pracy. W ocenie Sądu Okręgowego, ustalenia Sądu I instancji w tym zakresie są niewystarczające do kategorię rozstrzygnięcia. Rację ma w tym zakresie apelujący, że Sąd I instancji nie tylko nie wyjaśnił w sposób wystarczający rozbieżności pomiędzy opinią biegłego chirurga R. K. z dnia 15 maja 2012 roku a opinią biegłego chirurga M. K. z dnia 10 października 2012 roku (uzupełnioną opinią z dnia 24 listopada 2012 roku), ale nawet nie podał przyczyn, dlaczego oparł się na jednej z dwóch sprzecznych ze sobą opinii.

W opinii wydanej na zlecenie Sądu Okręgowego z dnia 1 maja 2014 roku biegły chirurg T. K. rozpoznając u wnioskodawcy bliźnę pooperacyjną długości 9 cm, szerokości 5 mm, okolicy pachwinowej i niewielkiej bolesności w dolnym biegunie bliźny wskazał, że długotrwały uszczerbek na zdrowiu związany z wysiłkiem przy pracy z dnia 14 października 2011 roku wynosi u opiniowanego 5%.

W uzasadnieniu tej opinii biegły sądowy wskazał, że w dniach 23 października 2011 roku do 25 października 2011 roku wnioskodawca był leczony w oddziale Chirurgii Ogólnej Szpitala w B., gdzie wykonano zabieg operacyjny przepukliny metodą Lichtensteina, którego podstawą jest plastyka z użyciem siatki, czyli wszczepu syntetycznego. Pospitalnie leczony był w Poradni Chirurgicznej i Rehabilitacyjnej, gdzie leczenie zakończono 23 stycznia 2012 roku.

Również biegły M. K. rozpoznał stan po operacji przepukliny pachwinowej prawostronnej sposobem Lichtensteina i uznał, że długotrwały uszczerbek na zdrowiu związany z wypadkiem przy pracy w dniu 14 października 2011 roku wynosi 5%.

Zadaniem biegłego jest udzielenie sądowi, na podstawie posiadanych wiadomości fachowych i doświadczenia zawodowego, informacji i wiadomości niezbędnych do ustalenia i oceny okoliczności sprawy (por. wyrok SN z dnia 6 lutego 2003 r., IV CKN 1763/00, LEX nr 78280). Specyfika oceny dowodu z opinii biegłego wyraża się w tym, że sfera merytoryczna opinii kontrolowana jest przez sąd, który nie posiada wiadomości specjalnych, w istocie tylko w zakresie zgodności z zasadami logicznego myślenia, doświadczenia życiowego i wiedzy powszechnej. Odwołanie się przez sąd do tych kryteriów oceny stanowi więc wystarczające i należyte uzasadnienie przyczyn uznania opinii biegłego za przekonującą (por. wyrok SN z dnia 7 kwietnia 2005 r., II CK 572/04, LEX nr 151656).

Uwzględniając powyższe wskazania, Sąd Okręgowy podzielił w całości wnioski wynikające z opinii sądowo- lekarskiej biegłego T. K. z dnia 1 maja 2014 r. oraz opinii biegłego M. K. z dnia 10 października 2012 roku (uzupełnionej w dniu 24 listopada 2012 roku). Nie nasuwała bowiem wątpliwości zarówno fachowość biegłych sądowych, jak też rzetelność przeprowadzonego przez nich badania i analizy zgromadzonej w sprawie dokumentacji medycznej. Opinie sporządzone przez tych wskazanych biegłych w sposób przejrzysty obrazują stan zdrowia ubezpieczonego i w oparciu o aktualne wskazania wiedzy medycznej rozstrzygają kwestię wpływu zdiagnozowanych u niego schorzeń na wysokość uszczerbku na zdrowiu w związku z wypadkiem przy pracy. Mając na uwadze te dwie zgodne opinie biegłych chirurgów, Sąd Okręgowy nie podzielił odmiennej opinii biegłego R. K., w której nie uznał on aby wnioskodawca w wyniku wypadku przy pracy doznał uszczerbku na zdrowiu uznając, że biegły ten nie uzasadnił w należyty sposób swojego stanowiska w tym zakresie, a także nie uwzględnił wniosku organu rentowego zawartego w piśmie z dnia 19 maja 2014 roku o powołanie kolejnego czwartego biegłego chirurga. Sąd bowiem nie jest obowiązany do uwzględnienia kolejnego wniosku dowodowego strony, tak by mogła udowodnić korzystną dla siebie tezę (por. wyrok SN z dnia 29.03.1997r., II UKN 45/97, OSNAPiUS z 1998r., nr 1, poz. 24) i uznał, że wniosek organu rentowego zmierza jedynie do przedłużenia postępowania sądowego.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z mocy art. 385 k.p.c. oddalił apelację organu rentowego jako niezasadną.